

Enskild motion

Motion till riksdagen 2016/17:2666

av **Eva Lohman och Lars-Arne Staxäng (båda M)**

Förändring av alkohollagen

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om förändringar av alkohollagen och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Problemet för brännerier som tillverkar spritprodukter är att nuvarande bestämmelser hämmar den svensktillverkade produktionen. Produkter som tillverkas i Sverige har inte samma villkor som utländska när det gäller tillgång till den viktiga egna närmarknaden. I praktiken diskrimineras närproducerade svenska drycker i förhållande till drycker från övriga EU och världen.

Under föregående mandatperiod diskuterades en ny alkohollag. Frågan om gårdsförsäljning och eventuella andra förändringar hänvisades dock till en ny utredning. Men i december 2014 aviserade folkhälsoministern att regeringen stänger dörren för gårdsförsäljning – ett uttalande som är mycket olyckligt för svenska producenter tillika näringsidkare, och också leder till färre arbetstillfällen. Idag finns privata tillverkare över hela landet, till exempel Hernö Gin och Box Whiskey i Ångermanland, Smögen Whiskey i Bohuslän för att nämna några – tillverkare som tar tillvara svenska råvaror och som gynnar vår dryckeskultur. Att öppna för gårdsförsäljning innebär inte något avsteg från vår restriktiva alkoholpolitik men det skulle betyda mycket för de kreativa näringarna.

Kravet på icke-diskriminering av utländska drycker medför också att Systembolaget ger plats åt samma bråkdel av svenska drycker som av utländska. Systembolaget gör allt för att undvika att anklagas för diskriminering, eftersom då kan monopolställningen ifrågasättas. Den helt övervägande delen av svenskproducerade drycker kommer således inte in i Systembolagets sortiment.

Systembolaget har många förtjänster, men också brister i sin relation till mindre inhemska alkoholproducenter. Ett exempel är att när utlovade tjänster inte har levererats är den enskilde näringsidkaren förhållandevis hjälplös. Genom lag är man bunden att leverera och försöka upprätthålla en god relation till Systembolaget.

Ytterligare problem med alkohollagen i dess nuvarande skick är:

- Att vid besök hos producenterna efterfrågas ofta möjligheten att få köpa produkten som nyss har provsmakats, men detta får inte producenten göra.
- Att lagring av alkoholtillstånd ges av Skatteverket genom att myndigheten kräver en säkerhet om 10 procent av alkoholskatten. Skillnad görs härvidlag inte på försäljningsbar alkohol och sådant som ligger på fat för mognad. Produkter som måste lagras länge innebär därför en stor utgift för producenten innan en potentiell återbäring kan inbringas i form av försäljning. I länder utan försäljningsmonopol, samt i Finland, kan producenter sälja direkt till sin hemmamarknad.
- Att det är vanligt att mindre och medelstora producenter i de traditionella vinländerna säljer större delen av sin produktion direkt till besökare. Sådan gårdsförsäljning kräver ingen distribution eller fördyrande mellanled. Den blir därmed gynnsam för såväl producent som kund och är dessutom mer miljövänlig. Lokal, småskalig och mångfasetterad produktion vore omöjlig utan försäljningsmöjligheterna.
- Att producenterna borde ha rätt att få rimliga möjligheter till avsättning av sina produkter. Det skulle skapa nya arbetstillfällen och ökad avsättning för svensk odling, liksom för tillvaratagandet av svenskproducerade produkter. Det skulle även bidra till en ökad inhemsk turism.

Regeringen bör därför överväga förändringar i alkohollagen, kopplat till ovan nämnda problem.

Eva Lohman (M)

Lars-Arne Staxäng (M)